

Av. Uğur GÖNÜL

**AB VE TÜRK
REKABET HUKUKUNDА
BİRLEŞME VE DEVRALMALAR**

HER ŞEYİN EN MÜHİM NOKTASI, BAŞLANGIÇTIR.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	3
ÖZET.....	5
ABSTRACT	7
İÇİNDEKİLER.....	9
TABLO VE ŞEKİL LİSTESİ	14
KISALTMALAR	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

REKABET HUKUKU TEMEL KAVRAMLAR

1.1. REKABET KAVRAMI VE REKABETİN ÖNEMİ	21
1.2. HAKSIZ REKABET	22
1.3. REKABET HUKUKU	23
1.3.1. Rekabet Hukukunun Konusu	25
1.3.2. Rekabet Hukukunun Amacı.....	25
1.3.3. Rekabet Hukukunun Niteliği	26
1.3.4. Rekabet Hukukunun Tarihi Temelleri	26
1.4. TEŞEBBÜS	29
1.5. HÂKİM DURUM	30
1.6. İLGİLİ PAZAR	30
1.6.1. İlgili Ürün Pazarı.....	31
1.6.2. İlgili Coğrafi Pazar.....	31
1.6.3. İlgili Pazarın Tanımlanması ve Tespiti	32

1.7. ÜST PAZAR VE ALT PAZAR.....	32
1.8. ÖNCÜL (BİRİNCİL) VE ARDIL (İKİNCİL) PAZAR.....	33
1.9. REKABETİ ENGELLEYEN UYGULAMALAR	33
1.9.1. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma	33
1.9.2. Uyumlu Eylem ve Kararlar.....	34
1.10. HÂKİM DURUM VE HÂKİM DURUMUN KÖTÜYE KULLANILMASI.....	35
1.11. YOĞUNLAŞMALAR	37
1.11.1. Birleşmeler.....	38
1.11.2. Devralmalar	39
1.11.3. Birleşme ve Devralmaların Sınıflandırılması	40
1.11.3.1. Yatay Birleşme ve Devralmalar	40
1.11.3.2. Dikey Birleşme ve Devralmalar.....	41
1.11.3.3. Aykırı (Çok Pazarlı) Birleşme ve Devralmalar.....	42
1.11.4. Birleşme ve Devralma Sayılan Haller	43
1.11.5. Birleşme ve Devralmalarda Usul ve Değerlendirme	47
1.11.5.1. Ön İnceleme	47
1.11.5.2. Ön Araştırma ve Soruşturma.....	47
1.11.5.3. Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi.....	49
1.11.5.4. İzin.....	51
1.11.5.5. Şartlı İzin.....	52
1.11.5.6. İşlemin Yasaklanması (İzin Verilmemesi).....	53
1.11.5.7. Muafiyet Kararı	53
1.11.6. Ortak Girişimler (“Joint Ventures”)	54

1.12. KONTROL KAVRAMI.....	54
1.12.1. Kontrolün Unsurları	55
1.12.1.1. Yatay Birleşme ve Devralmalar Belirleyici Etki.....	55
1.12.1.2. Kalıcılık	56
1.12.2. Kontrolün Unsurları.....	56
1.12.2.1. Doğrudan-Dolaylı Kontrol	56
1.12.2.2. Hukuki-Fiili Kontrol.....	57
1.12.3. Tek Kontrol - Ortak Kontrol.....	57
1.12.4. Kontrolü Sağlayan Araçlar	59
1.12.4.1. Hisseler veya Varlıklar Devralınması Yoluyla Kontrol.....	59
1.12.4.2. Sözleşme Aracılığıyla Kontrol	60
1.12.4.3. Kontrol Sağlayan Diğer Araçlar	61

İKİNCİ BÖLÜM
AB VE TÜRK REKABET HUKUKUNDA
BİRLEŞME VE DEVRALMALAR KARŞILAŞTIRMASI

2.1. TEMEL YASAL DÜZENLEMER	63
2.1.1. 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun	63
2.1.1.1. Kanunun Amaç ve Kapsamı.....	65
2.1.1.2. Kanunun Konu Bakımından Uygulanması.....	65
2.1.1.3. Kanunun Yer Bakımından Uygulanması.....	66
2.1.1.4. Kanunun Zaman Bakımından.....	67
2.1.2. AB Birleşme ve Devralma Tüzüğü (EU Merger Regulation)	67
2.1.3. Avrupa Birliği’nden Farklı Olarak “De Minimis Kuralı”	68

2.1.4. Türk Rekabet Hukuku’nda Birleşme ve Devralmalar Konusunu İlgilendiren İkincil Mevzuatında Meydana Gelen Bazı Değişiklikler	69
2.1.5. 2010/4 Sayılı Tebliğ’de Yapılan Değişiklikler.....	70
2.2. KURUMSAL YAPI.....	71
2.2.1. Türk Rekabet Kurumu	71
2.2.2. Avrupa Komisyonu (“DG Comp”)).....	73
2.2.3. Alınan Kararlarına Karşı Yargı Yolu	74
2.3. TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ’NDE CİRO EŞİKLERİ.....	75
2.3.1. Türkiye’de Ciro Eşikleri	75
2.3.1.1. Cironun Hesaplanması	78
2.3.1.2. Avrupa Birliği’nde Ciro Eşikleri	79
2.3.1.3. İlgili Teşebbüsler	82
2.3.1.4. Topluluk Boyutu.....	83
2.3.1.5. BREXIT Etkisi	86
2.3.1.6. Avrupa Birliği’nde Birleşme ve Devralma İşlemlerinin Bildirilmesi	86
2.3.1.6.1. Bildirim	86
2.3.1.6.2. Askıda Bekleme-Gun Jumping	89
2.3.1.6.3. Süreler ve Sonuç.....	89
2.3.1.6.4. Başvuruların Avrupa Komisyonu’na ve Avrupa Komisyonu’ndan Havale Edilmesi	92
2.3.1.6.5. Ulusal Düzeyde İncelenmek Üzere Geri Gönderme	93
2.3.1.6.6. Komisyon Tarafından İncelenmek Üzere Geri Gönderme	94

2.3.6.7. Birleşme ve Devralma İşlemlerinin Değerlendirilmesi	95
2.3.6.8. Çözümler (“Remedies”)	95
2.3.6.9. Bazı Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin 2022 Ulusal Ciro Eşikleri	96
2.4. TÜRKİYE'DE BİRLEŞME VE DEVRALMALARIN İŞLEMLERİNİN BİLDİRİLMESİ	98
2.4.1. Bildirimin Şekli.....	99
2.4.2. Bildirim Formu	101
2.4.3. İşlemin Gerçekleşme Tarihi.....	102
2.4.4. Bildirimin Geçerlilik Tarihi	103
2.4.5. Birleşme ve Devralmaların Duyurulması	103
2.4.6. İşlemin Bildirilmemesi.....	103
SONUÇ.....	107
KAYNAKLAR.....	109
YARARLANILAN MEVZUAT VE KARARLAR.....	113
Rekabet Kurulu Kararları	113
Avrupa Komisyonu Kararları.....	114
Avrupa Birliği Adalet Divanı Kararları	114

TABLO VE ŞEKİL LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı Rekabet Kurumunca Yürüttülen İşler.....	49
Tablo 2: Yıllara Göre Birleşme ve Devralma İşlemleri Sayısı	50